

FINNSAM information

Nr 2
2025

Medlemstidning för FINNSAM – Finnbygder i samverkan

ISSN 2000-9399

Om FINNSAM-information

Syfte med medlemsbladet

FINNSAM information är ett medlemsblad som ges ut fyra gånger per år till medlemmar i föreningen FINNSAM – Finnbygder i samverkan. Syftet med medlemsbladet är att ge medlemmarna möjlighet att ta del av aktuella rapporter, protokoll, nyheter och konferensinbjudningar.

Ansvarig utgivare

Maud Wedin, Falun, Ordförande i FINNSAM

Medlemstidningens ISSN är 2000-9399

FINNSAM:s organisationsnummer är

802429-6108.

Redaktion

Linda Blied

Kvillinge gård Arbetarebostaden
SE-616 34 ÅBY

Telefon +46 738 40 66 04

linda.blied@gmail.com

Om redaktörens uppdrag

Redaktörens uppdrag är att sammanställa material från föreningsmedlemmarna. Nästa FINNSAM-info kommer ut i januari månad. Vill du ha med något i nästa nummer är manusstopp den 15 december.

Medlemsavgift

Medlemsavgiften är 100 NOK/SEK för enskild person och 300 NOK/SEK för institution/organisation. Glöm inte att ange din e-postadress!

Sverige

Plusgironummer 646 27 77-1

Norge

Bankkontonummer 1830.33.22104, Grue Sparbank.

Betala din medlemsavgift senast den 31 januari. Om medlemsavgiften inte är betald senast 30 juni stryks du ur medlemsregistret!

Innehåll

Om FINNSAM	p.3
FINNSAM:s styrelse 2025 - 2026	p.3
Miljöpris till Sigvard Hansson	p.5
Konferensrapport Hassela (2022)	p.6
Hur man hittar släkten i Bollnäs	p.14
Konferensrapport Ströms och Tåsjö	p.17
Finnmarker (2023)	
Kommande finnskogsevenemang	p.25
FINNSAMs årsmötesprotokoll 2025	p.26
Boktips!	p.30
Blänkare vinterkonferens Gävle	p.31
Blänkare vårkonferens Norrbärke	p.32

Redaktörens spalt

Hoppas att ni alla har haft en fin sommar och i någon utsträckning har kunnat ta del av allt vad finnskogen har att erbjuda! När jag skriver detta har halva hösten gått och lugnet har infunnit sig. Det här numret av FINNSAM-info erbjuder en blandad läsning för en stunds höstmys. Trevlig läsning!

Linda

Om FINNSAM

FINNSAM bildades 1992 för att underlätta samarbete, forskning mm kring finnskogsaktiviteter. Nätverket är öppet för alla som är intresserade av skogsfinnarnas kultur och historia. FINNSAM arrangerar årligen en vår- och en höstkonferens där finnskogsområden är värdar. FINNSAM-medlemmarna får därigenom lära känna olika finnskogsområden i Sverige eller Norge. Vanligen arrangeras årligen även en vinterkonferens med arkiv- eller ämnestema. Regelbundet skickas medlemsbladet FINNSAM-info med aktuella rapporter, protokoll och nyheter. FINNSAM håller också i olika projekt innefattande litteratur, byggnader, släktnamn, släktforskning, informationsfilm, bibliografi och mycket annat. Mer information om FINNSAM hittar du på www.finnsam.org.

FINNSAM:s styrelse 2025 - 2026

Ordförande

Maud Wedin

Bergalid 3, SE-791 32 Falun

Telefon: + 46 70 692 28 64

e-post: maud@finnbygden.se

Vice ordförande

Eva Jernqvist

Björkgatan 21, SE-921 92 Delsbo

Telefon: +46 70 534 30 26

e-post: eva.jernqvist@gmail.com

Kassör

Anette Norberg

Västra Vargträsk 13, SE-921 92 Lycksele

Telefon: +46 76 763 20 15

e-post: anette@vargtrask.one

Sekreterare

Tor Eriksson

Spannlandsgatan 20B, SE-703 46 Örebro

Telefon: +46 70 231 82 22

e-post: hummelgruветorp1970@gmail.com

Ångermanland – Södra Lappland

Ordinarie: Maarit Kalela Brundin

Innertavle 381, SE-905 96 Umeå

Telefon: +46 70 527 92 73

Suppleant: Tord Eriksson, Stockholm

e-post: tord@kth.se

Mellannorrland

Ordinarie: Maud Wedin (se ovan)

Suppleant: Linda Blied, Åby

e-post: linda.blied@gmail.com

Gävle – Dala/Orsa

Ordinarie: Maths Östberg

Västra Ösavägen 40, SE-822 40 Alfta

Telefon: +46 70 566 01 68

e-post: info@finnskogsmuseet.se

Suppleant: Eva Jernqvist (se ovan)

Bergslagen

Ordinarie: Tor Eriksson (se ovan)

Suppleant: Kenneth Norrgrann, Västerås

e-post: zinda@hotmail.se

Närke-Tiveden

Ordinarie: Lena Gribing

Anderstorp, SE-695 94 Finnerödja

Telefon: +46 70 231 77 15

e-post: lena.gribing@gmail.com

Suppleant: Yvonne Johansson, Laxå

e-post: yvonne_johans51@hotmail.com

Värmland

Ordinarie: Niclas Persson Tenhuinen
Valbergsvägen 9A, SE-685 33 Torsby
e-post: klemmetan1@gmail.com

Telefon: +46 70 642 24 65

Ordinarie: Anna Ø Forsberg

Andersbergsvägen 12, SE-802 63 Gävle
e-post: annamariaoforsberg@gmail.com

Suppleant: Camilla Mellgren Tikka, Karlstad
e-post: camilla.m.tikka@gmail.com

Norge södra Finnskogen

Ordinarie: Birger Nesholen
Gjeterudsvegen 76, NO-2260 Kirkenær
Telefon: +47 900 29 447
e-post: birger@skogfinskmuseum.no

Suppleant: Jan Myhrvold, Gjerdrum
e-post: jan@fennia.nu

Norge norra Finnskogen

Ordinarie: Asgeir Lindberget
V. Strætåsvegen 241, NO-2435 Braskereidfoss
Telefon: +47 977 00 670

e-post: asgeir.l@gmail.com

Suppleant: Kirsten Tannåneset, Haslemoen

e-post: skogtussa50@gmail.com

Adjungerad ledamot

Anita Österman

Timbonäs 140, SE-686 98 Gräsmark

e-post: heppostorp@gmail.com

Miljöpris till Sigvard Hansson

Artikel ursprungligen publicerad i tidningen Ljusnan 2025-01-03 samt i tidskriften Från Finnskogsriket 2025:1.

Sigvard Hansson från gården Mickels i Skålsjön fick i helgen ta emot Biosfärområde Voxnadalens miljöpris 2024 som uppmärksammar människor, föreningar eller företag som bidrar till en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling i området.

Motiveringen lyder ”Med sina djur och sitt skördarbete har han sedan början av sextiotalet ensam hållit markerna öppna på sin egen gård men också runt Natura 2000-området vid gården Tulpans, hela fäbodvallsområdet Brattskure och vidare norrut ända upp till Skräddrabo. Inalles cirka nittio åkrar. Fram till 2005 höll han även landskapet öppet kring Svabensverk. Han är en brukare värd att uppmärksammas då han trots sin ålder fortfarande är aktiv i sin roll som jordbrukare och bidrar till ett av biosfärområdets fokusområden – ett öppet odlingslandskap”.

Det här är andra gången Sigvard får pris för sitt arbete. För ett antal år sedan fick han ta emot LRF:s guldmedalj ur konungens hand. Medaljen delas ut till de som producerat felfri mjölk i mer än 23 år. Trots detta är Sigvard en blygsam man.

- Jag tycker väl inte att jag är värd de här priserna men är glad och tacksam för att mitt arbete uppmärksammas.

Sigvard fyllde 86 år i november men har inga planer på att trappa ner.

- Jag drivs av att jag tycker om djur och natur och trivs med att jobba som jag gör. Det är skönt att veta att jag har ett barnbarn som kommer att ta över efter mig. Att någon fortsätter att hålla markerna öppna.

Fram till 2003 fanns det mjölkkor på gården Mickels, idag går där ett femtontal köttdjur.

Vill ni se korna? frågar Sigvard och tar fram sin smartphone. Jag har webbkamera i ladugården och en app här i telefonen så att jag kan se att allt är okej med dem. Det är det sista jag gör innan jag somnar på kvällarna.

Bakom nomineringen står Förbundet Svensk fäbodkultur tillsammans med Föreningen Finnskogsriket. Gun Marie Swessar, ordförande i biosfärområdet, delade ut priset med följande kommentar.

- Sigvard Hansson är en sann miljöhjälte, vi behöver fler som honom, som har förmåga att med långvarig hävd aktivt främja den biologiska mångfalden. Den kunskap han besitter är ovärderlig.

Konferensrapport Hassela (2022)

FINNSAM:s höstkonferens i Hassela 16 - 18 september 2022

Text och foto: Tord Eriksson.

FINNSAM:s höstkonferens i Hassela hade som tema den tidiga kolonisationen i området, där många rökugnsruiner av olika typ finns kvar. Hur kan dessa tolkas? Dessutom firades 30-årsjubileet av FINNSAM:s första finnskogskonferens.

Drygt 60 deltagare samlades på Hasselagården. Ungefär hälften kom från närområdet, eller hade ordnat eget boende. Vi övriga inkvarterades på Hassela Ski Resort i två ”Maxistugor” som erbjöd enkelt men trivsamt boende i god FINNSAM-stil. Frukost serverades i ett kök/allrum i den ena stugan, som på kvällarna användes för ”trevlig samvaro”.

Maxistuga vid Hassela Ski Resort

För FINNSAM:s räkning arrangerades konferensen av Maths Östberg, Maud Wedin, Eva Jernqvist och Linda Blied. I slutet av denna rapport listas övriga medarrangörer och samarbetspartners.

Fredag 16 september

Registreringen för konferensen började 11.30 på Hasselagården. Innan dess fanns tid att installera sig i Maxistugorna för de långväga resande.

Holmen Skog bjöd på lunch bestående av välsmakande kålpudding som serverades på Hasselagården. Under lunchen berättade Tony Karlsson, Holmens områdesansvarige för norra Hälsingland, om hur bolaget hanterar de kultur- och fornlämningar de påträffar i skogarna. De bokförs och bevaras och informationen skickas till länsstyrelsen, som i sin tur ger råd och anvisningar om hanteringen. Man måste rensa runt fornlämningarna och området får inte återbeskogas. För att räknas

som fornlämning ska ”lämningen” vara mer än 150 år, och får då ett starkare lagskydd än yngre ”kulturlämningar”.

Kring Hassela finns ett stort antal minnesstenar. Eva Jernqvist informerade om en ny karta som hon och Linda Blied har tagit fram där stenarnas placeringar är inlagda.

I samband med lunchen presenterade Maria Mäki sin bildutställning ”Trefalt - Kolmasti”, inspirerad av skogsfinska berättelser från Medelpad. Talet tre återkommer ofta i berättelserna, t.ex. skulle besvärjelser läsas tre gånger, därav utställningens namn. Marias bilder var uppsatta på väggarna i lokalen under konferenstiden så vi hade goda möjligheter att beundra och begrunda.

Sedan var det dags för Linda Blied att presentera sitt arbete om skogsfinnarna på Hassela finnmark och deras inbördes släktband i bygden med omnejd. Linda har själv anknytning till trakten genom sin pappa från Naggen, strax innanför gränsen till Medelpad. Linda är kartexpert och kunde med fina kartbilder pedagogiskt redogöra för finnbosättningarnas framväxt. Före 1600-talet fanns bara fyra svenskbyar i Hassela socken. Kring 1640 tillkom finnbosättningar i socknens utkanter, i Kölsjön (Fagernäs), Vrångtjärn och Malungen. Under andra halvan av 1700-talet tillkom många nya bosättningar som då inte längre kan delas in i finska eller svenska. Men ännu i mitten av 1700-talet är området bebott av ättlingar till den tidige finnen Per Andersson och de barn till honom som bebodde de första fyra gårdarna. Makarna till de tidiga inflyttarna kom ofta från Finland. Senare var det vanligare att gifta sig med mer närboende. Söner stannade kvar på gården i högre utsträckning än döttrar, som ofta giftes bort till andra gårdar.

Nordanstigs Bygd och Släktband presenterades av sin ordförande Bertil Sundin. Han sitter även i styrelsen för Sveriges släktforskarförbund. DNA-test visar att han har tre- till fyrmänningar i Finland. I själva verket bör släktkopplingarna finnas ca 8 generationer bakåt. Men de kan vara många, därför blir en enkel tolkning av DNA-resultatet missvisande.

Inför de följande turerna i området fick vi en upplysande genomgång av Birger Nesholen om skogsfinskt byggnadsskick och tolkning av rökugnsruiner i finnmarkerna. Rökugnarna i rökstuga, bastu och ria skiljer sig åt på flera sätt, till stor del beroende på att de har olika ändamål. Rökstugeugnar är gjorda för att hålla värme länge, men tar lång tid att värma. De tätas normalt med lera, och kräver därför tillgång till lera. Ugnen i en ria konstrueras för att eldas under ganska lång torktid utan att vålla brand. När rågen blir torr ökar risken för brand. Rieugnar kan vara tätade med lera. Bastuugnar vill man värma upp snabbt tills röken kan vädras ut och badet kan börja.

När man kommer till en ugnsruin är det en god idé att skaffa sig en uppfattning om hur stort rummet varit, och var i rummet ugnen varit placerad. Birger påminde också om att rökugnar i finnskogen inte måste ha tillhört någon av de skogsfinska karaktärsbyggnaderna. De kan också vara rester av smedjor, kokugnar från kokhus, lusugnar för avlusning av textilier eller de enkla rökugnar som kunde finnas i kolarkojor. Det gäller att börja tolkningen förutsättningslöst, och att försöka tänka sig tillbaka från det som syns idag till vad det kan ha varit en gång. Ruinen kan också ha påverkats av att man har återanvänt sten till andra byggen.

Efter Birgers lektion var vi bättre förberedda på att åka ut och studera ugnsruinerna i trakten. Vi samåkade i egna bilar för att se rökugnsruinen på Norrgård i Kölsjön där Inga Blennå från Länsmuseet Gävleborg berättade om den utgrävning som gjorts där. Tyvärr nådde inte alla konferensdeltagarna fram till ugnsruinen eftersom en spång över ett djupt dike brakade samman på stigen upp mot ruinen!

Inga Blennå vid rökugnsruinen

Birger N konstaterade efteråt att detta utan tvekan är en ruin efter en rökstugeugn, bl.a. p.g.a storleken. Men den är ändå lite speciell eftersom den inte tycks ha varit tätad med lera. Kan det vara en äldre typ? Och hur är tillgången på lera på denna plats som ligger över högsta kustlinjen? Ruinen ligger strax utanför Norrgårds gamla gårdstun, så hur har den använts?

Nästa stopp på vår eftermiddagsexkursion var Joris-gården. Därifrån utvandrade finnättlingen Per Andersson (Joris-Pelle) som ledare för ett hundratal personer till USA i mitten av 1800-talet. Vi såg hans minnessten på gården. En av dem som följde med Joris-Pelle över Atlanten var den unge Erik Norelius som skrev dagbok under färden. Vilhelm Moberg har nämnt att han har läst Norelius dagböcker och mycket talar för att de inspirerade honom till att skriva böckerna om "Utvandrarna", även om han där har placerat huvudpersonerna i sin hemtrakt i Småland.

Vi återvände sedan till Hasselagården för middag, och kvällen avrundades med att Maths Östberg visade filmen om storspelmannen Hultkläppen av Staffan Hildebrand, med spelmannen Thore Härdelin i huvudrollen. Under lördagen skulle vi få veta mer om Hultkläppen.

Lördag 17 september

Vi samlades åter på Hasselagården. SVT-journalisten Sanna Auramo presenterade sig och förklarade att hon tänkte följa oss under konferensen för att göra inslag om FINNSAM för SVT:s finskspråkiga nyhetsprogram "Uutiset".

Därefter redogjorde Maud Wedin för de mer och mindre kända tidiga källor om skogsfinnarna på Hassela finnmark med omnejd där de första bosättarna och deras nära och långväga kontakter med övriga skogsfinska bosättningar kan återfinnas. Bland de vanliga kända källorna är förstås kyrkböcker. I det här området nämns finnbyarna sist i handlingarna. Gamla kartor är en annan vanlig källa. Bland mindre kända och mindre utnyttjade källor nämnde Maud som exempel Riksregistraturet, en förteckning över kungens in- och utgående korrespondens. Andra källor kan vara ”strödda domböcker och rättegångshandlingar” eller ”strödda kamerala handlingar”, som vanliga släkt- och amatörforskare kanske tvekar att kasta sig över? Maud påpekade att denna typ av källor kan vara svårtillgängliga och svåra att hitta i. Man kan behöva plöja igenom stora mängder material för att vaska fram guldkornen.

Med stöd av källorna kunde Maud berätta om den första invandringen till Kölsjön. Anders Andersson Tarvainen och sonen Per kom från Muhuniemi i trakten av Äänekoski i Laukka socken och flyttade vid tiden för klubbekriget i Finland över till den svenska sidan. De fick snart möjlighet till nedsättning och delade upp mark till fyra gårdar för Per och hans söner. Det blev början till den omfattande finska kolonisationen i Hassela socken.

Maud varnade för fallgropar man kan råka ut för vid forskning i gamla källor. Ords betydelse kan ha förändrats. ”Kusin” avser inte nödvändigtvis exakt det släktskap vi idag tänker på.

Under den följande fikapausen såg vi en film där läraren Anna Björk intervjuades om hur hon med sina elever lyckats tolka de hälsingerunor som finns i drängkammaren på Ersk-Matsgården, som vi senare skulle besöka under dagens busstur.

Innan uppsittningen i bussen gick vi till den närliggande Hassela kyrkogård med en minnessten över Erik Norelius, en av Joris-emigranterna. Eva Jernqvist berättade mer på platsen.

Under bussturen guidades vi bl.a. av Anders Thyr och Maths Östberg. Första stopp var vid Hasselas gamla kyrkoruin med en minnessten över Vrångtjärns förste bebyggare ”finnen Erik Olufson”. (Där fanns även en svårläst minnessten över Hasselasläkten Hazelius, med Skansens grundare Artur H).

Erik Olufsons minnessten.

Det regnade en del på oss under konferensdagarna. Det påverkade inte "finnsammarna" märkbart, men det hade regnat mycket dagarna innan också. Det märktes när vi åkte den smala grusvägen genom skogen till Vrångtjärn. I en sänka var vägen så lös och underminerad att den proffsige chauffören Steve inte kunde ta risken att fortsätta utan vidare. Han lät alla passagerare kliva av för att gående passera det mest kritiska stället, och körde sedan försiktigt genom leran med bussen vådligt svajande och slingrande. Man vågade inte riktigt tänka på hur det skulle ha gått om bussen hade kört fast eller halkat ner i diket, där mitt ute i skogen. Passagerarna hann spridas ut över en lång sträcka, men Steve lyckades så småningom samla in alla igen.

Bussäventyr på väg till Vrångtjärn.

I Vrångtjärn bjöds vi av SCA på kolbullelunch vid Hultkläppens rekonstruerade stuga. Karl-Ove Ljunglöf från Hassela gräddade bullarna till hela sällskapet. Under tiden lyssnade vi på spelmännen Erik Henriksson och André Malmberg som spelade låtar efter Hultkläppen. Ordföranden i den lokala släktföreningen berättade också. Pirjo Linna, ansvarig för finskt förvaltningsområde i Sundsvalls kommun, informerade om sin verksamhet inom språk, kultur och omsorg. För något år sedan arrangerades en "Skogsfinsk dag" på Norra berget i Sundsvall. Inom kort planeras en tur för en grupp seniorer till Stöde finnmark. Pirjo arbetar även med samiska frågor. En utställning om samerna planeras på Kulturmagasinet i Sundsvall.

Vid Hultkläppens renoverade stuga.

Några av oss gick vidare längre uppåt, till den minnessten som står på den verkliga platsen för den stuga där Hultkläppen bodde 1878-1898.

Tidsbrist, mest på grund av den tidigare bussincidenten, gjorde att vi inte hann med ett besök vid Vrångtjärns första boställe. Steve valde på återvägen en bättre väg från Vrångtjärn in över gränsen till Medelpad.

Färden gick sedan vidare i nordvästlig riktning från Hassela. Vi passerade Stakholmen där det finns en riva, men den var inte öppen. Mellan Stakholmen och Gräsåsen passerade vi skylten "Finnrå", alltså gränsen mot finnmarken. På Gräsåsens Trädgård och Café fick vi gott fika.

Längre fram på vägen mot Ersk-Mats, nära Ersk-Lars, gick vi ut i skogen för att studera en möjlig rökugnsruin. Eller var det bara ett stenröse? Det funderades och spekulerades, men inte ens vår expert Birger hade en bestämd uppfattning. Om man sticker in en hand i "röset" och lyser upp innanmätet skimtar ändå något som liknar ett murat valv.

Framme vid den fina Ersk-Mats-gården berättade Anders Thyr. Gården är byggnadsminnesförklarad och ägs av Nordanstigs kommun. Den brukar inräknas bland Hälsingegårdarna, men är inte en av de fåtal som tillhör Unesco Världsarv. Den brukas på samma sätt som man gjorde i början av 1900-talet. Det äldsta bostadshuset på gården är daterat till 1770-talet och uppfördes till "Ersk-Mats" (Eric Mattsson), som var en direkt ättling till Per Andersson Tarvainen. Man kan notera att finnättlingarna här redan vid den tiden tycks ha gått ifrån

rökstugetraditionen. Vi fick också möjlighet att se de runor i drängkammaren som har tolkats av Anna Björk och hennes skolelever.

I utkanten av gårdsområdet finns en rökugnsruin som gav oss möjlighet att försöka tillämpa vad vi lärt under konferensen om tolkning av sådana. Er rapportförfattare kände sig först rätt säker på att det måste vara en rie-ugn. Men hade då glömt att se förutsättningslöst på saken, tänka på att det finns många andra typer av rökugnar än de skogsfinska, även på finngårdar. Birger Nesholen och flera andra fann tydliga och övertygande tecken på att det bör ha varit en smedja, och även jag blev övertygad om detta (dock kan noteras att i RAÄ:s "Fornsök" bedöms den vara en rie-ugn ändå...).

Vid Ersk-Matsgården

Efter återkomsten till Hasselagården var det dags att fira FINNSAM:s 30-årsjubileum. Nordanstigs kommun bjöd på den festliga måltiden. Anders Thyr berättade historier om skogsfinnarna på Hassela finnmark som traderats genom århundraden. Vi fick även se ett bildspel med glimtar från FINNSAM:s 30 gångna år.

Söndag 18 september

Maud Wedin höll morgonens första föredrag, om de många finska ort- och släktnamn som finns bevarade i finnmarkerna, inte minst i den här trakten. Många består av finska namn på naturföreteelser, ex tjärn *-lampi*, bäck *- puro*, myr *- suo*, men uttalade på östfinsk dialekt och efter nedteckning av svensktalande personer kan de bli ganska svåra att känna igen. Lantmätare kan ha trott sig förstå ett namn, men det kan vara ett totalt missförstånd. Men nedskrivet och använt av myndighetspersoner blir namnet så småningom etablerat som det "riktiga". Även rester av personnamn eller släktnamn förekommer ofta och kan vara av särskilt intresse för oss som är intresserade av personhistoria i sammanhanget. Maud menade att de här namnen ska betraktas som en kulturskatt! Det är viktigt att de bevaras och överförs till de yngre generationerna. Många platsnamn

gäller små, mycket lokala företeelser, men används ibland ännu av de som har god lokalkännedom, t.ex. lokala jägare och bärplockare.

I Hasselatrakten fick frireligiösa väckelserörelser tidigt fäste. Det gjorde i sin tur att nykterhetsrörelsen och andra folkrörelseorganisationer lättare kunde få genomslag. Eva Jernqvist berättade insiktsfullt om den här utvecklingen och gick tillbaka ända till den stränga enhetskyrkan efter reformationen. I konventikelplakatet 1726 förbjöds gudstjänster utanför statskyrkorna med undantag för familjeandakter i hemmet. När läskunnigheten ökade började fler göra självständiga tolkningar och reflektioner över texterna, ofta i en strävan att återgå till det "ursprungliga", fritt från statskyrkans påbud. Eva nämnde många av de rörelser som förekommit i trakten. Joris-Pelle och hans anhängare Eric Norelius hade vi ju redan hört om under konferensen. Men de verkade i en miljö där också Erik-Jansare, Lars Olsson och den tidiga baptismen och även kvinnliga evangelister förekommer. Eva menar att dessa rörelser kan ses som en början till en mer allmän folklig frihetsrörelse: religionsfrihet, alkoholfrihet, yttrandefrihet. Fackföreningar och Kooperationen kunde också växa fram. Inom folkrörelserna kunde man göra sin röst hörd redan innan den allmänna rösträtten. Även kvinnor fick en legitim mötesplats utanför hem och familj.

Nästa punkt på programmet var FINNSAM:s medlemsmöte, som i vanlig ordning redovisas i ett eget mötesprotokoll.

Sedan återstod bara avslutning av den gemensamma delen av denna mycket givande och välordnade konferens. Efter en sista lunch på Hasselagården skiljdes vi för denna gång.

Varmt tack till alla er som på olika sätt bidrog till att konferensen kunde genomföras!

(Efter lunchen fortsatte några till Korpåsens gamla skola för "överkurs". Jag vände norrut mot Härnösand och sedan vidare till Hemling).

HOLMEN

**Finskt
förvaltningsområde
i Sundsvall**

Nordanstigs Spelmanslag

Hur man hittar släkten i Bollnäs Finnskog och hur man kan mötas via nätet

Artikel ursprungligen publicerad i tidskriften Från Finnskogsriket 2025:1

Min farfarsfarfar, Olof Rask, var född 1847 i Drängbergsbo inte långt från Rickebo i Bollnäs Finnskog.

När jag följer honom i husförhörslängderna i kyrkoarkiven så kan jag se att han med familjen flyttar till Rickebo 1856. Där i Rickebo finns bland andra mormor, morbror, moster och kusiner. Morfar Erik Kihlström har avlidit 1852.

På 1820-talet hade Erik Kihlström med familj flyttat till Rickebo. Där gifter sig dottern Katarina Kihlström med drängen Olof Olsson Norberg och tillsammans får de 14 barn. Katarina avlider 1859 och Olof gifter om sig och får ytterligare sju barn.

Hur kom det sig att Katarinas familj var bosatta i Bollnäs Finnskog? Någon förklaring borde det finnas varför de kom till Rickebo sedan de tidigare varit bosatta både i Hanebo, Iggesund och Nianfors.

Här tänker jag berätta om några källor som jag har hittat och som fört släkten tillbaka till den förste skogsfinnen i Rickebo, Mats Eriksson på 1600-talet. Jag tänker också berätta om planer på föreläsningar och erfarenhetsutbyte via nätet kommande höst och vinter.

Hos Forskarföreningen Släkt och Bygd i Bollnäs finns en släktbok sammanställd över Bollnäs Finnskog. Det är släktforskaren Sven-Erik Sundqvist som ägnat flera år till att ta fram den och där finns mycket utförligt dokumenterat källorna han hämtat uppgifter ifrån, främst kyrkoarkiven. Ett mycket stort plus eftersom primärkällorna är A och O när man släktforskar.

Boken heter Släktbok för Bollnäs finnskog. Den omfattar uppgifter från Bollnäs, Annefors och Katrinebergs kyrkoarkiv. Boken har tryckts flera gånger och den senaste upplagan är nummer sex. Det finns fortfarande exemplar till salu hos föreningen.

En annan källa som finns tillgänglig via nätet är lantmäteriets historiska kartor.

<https://www.lantmateriet.se/sv/kartor/vara-karttjanster/Historiska-kartor/>

På sidan finns utförlig dokumentation kring den här tjänsten som är gratis att använda.

Genom att söka bland de detaljerade kartorna på Gävleborgs län, Bollnäs, Rickebo fick jag fram ett antal akter.

▼ År

▼ Beskrivning

▼ Beteckning

▼ Arkiv

-	Alfabetiska registret	21-boj-alf	REG
1672	Geom avritn å fäb o torp	Bollnäs socken Rickebo nr 1	LMS
1672	Beskrivning, karta	21-boj-16	REG
1815	Rågångsåtgärd	21-boj-300	REG
1826	Gränsbestämning	21-boj-148	REG
1846	Avvittring, skattläggning	21-boj-297	REG

Här är ett urklipp från kartan från 1672 med förklarande text till Rickebo fäbodan och Rickebo torp.

<https://historiskakartor.lantmateriet.se/hk/viewer/internal/21-boj-16/0002zd8o/lm21/REG/21-boj-16/Beskrivning,%20karta>

Rickebo fäbodan äro sju i bolaget.

Bekomma tillhopa hö av deras hårdvallstäcker 8 hölass.

Härtill är gott mulbete, timmer, näver och fällningsskog. Svedja själva och hava svedjat så mycket de förmått, förutom det de hava försålt till finnarna

Rickebo torp skattar 4 öre

E Utsår årligen på sitt åkerstycke 2½ tunnland

F Hö av en hårdvallsäng 4 tunnland

G Noch av en annan äng dito 2 hölass

Till detta torp är samma lägenheter som förbemälte fäbodan. Dessutom gott fiskevattnen och en liten mjölkvarn.

I akten från 1818, Rågångsåtgärd, kunde jag få en gemensambild över Rickebo nr 1, Björnbacken och Rickebo fäbodan. Kartan är upprättad 1815 och då har en ny ägare kommit in och förvärvat Rickebo 1 och det är Kilafors Jernbruk. Det framgår i husförhörslängden för den aktuella tiden.

Varje år i slutet av januari anordnas över hela landet Släktforskningsdagen. Den släktforskarförening som jag är aktiv i, DIS-MITT, bidrog med föredrag på Länsmuseum i Gävle. Mitt föredrag den dagen handlade bl a om mina rötter på min fars sida i Bollnäs Finnskog. Efter föredraget kom en man fram och presenterade sig som Mattias Kjellin och undrade om jag var släkt med Olof Olsson Norberg, min farfarfarfarfarfar. Det kunde jag ju bekräfta och Mattias berättade att han räknade sina anor till samma person. Under det här året har vi hållit kontakt och forskat vidare. Nu i sommar träffades vi och beslöt att anordna en träff i Kilafors den 23:e juli för intresserade av släktforskning om Bollnäs Finnskog.

DIS-MITT har i flera år anordnat föreläsningar och träffar via nätet och programmet ZOOM. Vi presenterade tanken att vi under hösten och vintern som kommer skulle anordna träffar via nätet i föreningen DIS-MITT:s regi via ZOOM. Där planerar vi att ha både föredrag och erfarenhetsutbyte kring släktforskning och hembygdsforskning om Bollnäs Finnskog. Via nätet kan vi nå många fler som inte har möjligt att träffas på plats. DIS-MITT är en regionförening med ca 1 000 medlemmar kopplad till föreningen DIS som tillsammans med andra regionföreningar i landet har ca 17 000 medlemmar. På mötet i Kilafors presenterade vi bl a tankar kring att visa hur man kan söka information hos lantmäteriet, Riksarkivet och i verktyget DISBYT som är ett av de dataprogram som föreningen DIS har utvecklat. I DISBYT kan man söka och hitta andra som forskar på samma personer och få aktuella post- och mailadresser.

Det är via DISBYT som jag själv har hittat flera släktforskare som forskar på Bollnäs Finnskog utspridda över hela landet och i utlandet.

Min förhoppning nu är att vi ses via nätet när höstmörkret kommer och att vi når flera yngre med vår kunskap om människorna som levt och verkat i Bollnäs Finnskog genom århundraden.

Ingrid Belfrage

Ordförande i DIS-MITT

Mailadress ingrid_rask@hotmail.com

Konferensrapport Ströms och Tåsjö finnmarker (2023)

Rapport från FINNSAMs höstkonferens på Ströms och Tåsjö finnmarker fredagen 18 – söndagen 20 augusti 2023

Text och foto av Tor Eriksson, Örebro

Fredagen 18 augusti

Efter en lång och mödosam tågresan till Östersund, varifrån bussen tog oss den sista biten till Strömsund anlände Kenneth Norrgrann och jag i sena kvällen under torsdagen. Efter lite letande i mörkret hittade vi stugan vi skulle bo i på Ströms camping. På fredagens morgon gick vi över bron till Ströms hembygdsgård för att äta frukost. Så gick tiden och efter lunch blev det dags för första föreläsning. Lokalkännaren Mats Göransson skildrade den skogsfinnska kolonisationen på Ströms finnmark.

Mats gav oss först en historisk bakgrund, då han berättade att Ströms finnmark hörde till Danmark-Norge när kolonisationen inleddes. Tåsjö finnmark hörde däremot till Ångermanland i Sverige. Mats belyste utvecklingen i Norrland i allmänhet och i Ströms finnmark i synnerhet. Han tog även upp kulturella skillnader mellan finnar och svenskar, konflikter och assimilering med mera. Ett jämtländskt särdrag är de så kallade avradslanden. All mark mellan bygden och skattefjällen/finnmarken var i princip indelad i avradsland som bönder arrenderade av kronan. I Ström fanns till exempel 32 bönder varav 30 betalade avrad.

Mats Göransson visar var den första bosättningen i Havsnäs låg.

Nere vid sjön i Havsnäs låg den första bosättningen.

Efter Mats föredrag blev det tid för en längre bussfärd längs Flåsjön och Ströms vattudal. Mats tog hand om oss på ett förtjänstfullt vis. Första stopp blev Havsnäs, där förste bosättare hette Isak Pedersson. Finnen Isak Pedersson blev inte gammal. Hans änka Sofia Pålsdotter gifte redan 1678 om sig med finnen Lars Zakrisson från Lungsjön i Ramsele. Zakrisnamnet är mycket vanligt bland finnarna i Flåsjöbygden. Mats pekade på att den äldsta bosättningen låg nere vid sjön i Havsnäs.

Kaffestund vid Skeppargården i Alanäs.

Så fortsatte vi till Alanäs, där hembygdsföreningen bjöd på kaffe. De äldsta byarna i Alanäs socken är just Alanäset, Havsnäs och Ringvattnet. Nedsättningsbrev för samtliga tre byar utfärdades den 7 februari 1666 av landshövding Carl Sparre. I Alanäset slog sig Anders Olofsson från Viksjö ner, i Havsnäs Isak Pedersson från Rörström och i Ringvattnet Erik Jonsson, som senast var bosatt i Hoting. Alanäset blev liksom övriga finntorp i socknen skattlagt 1680. År 1681 fanns det två hushåll i Alanäset. Här bor bröderna Michel och Erik Andersson, söner till Anders Olofsson. Anders avled omkring 1670.

Via Gubbhögen gick sedan bussen vidare till byn Ringvattnet. Här finns en minnessten över olika nedslag i byns historia. Erik Jonsson gifte sig med Lisbeta Andersdotter, som var dotter till Anders Olofsson i Alanäset. Erik, vars finska släktnamn var Kervelainen, förde sina landsmäns talan i häradsrätten. I 1681 års röklängd har två rökar antecknats i Ringvattnet, en tillhörde Erik Jonsson medan den andra tillhörde hans son Jon Eriksson. Denne flyttar sedan via Alanäset och Lövvik till Svanabyrn i Dorotea.

Vi befinner oss i Hillsand.

Två glada ättlingar till slakten Tossavainen på besök i Bågede.

Tillbaka igen via Gubbhögen, och så norrut mot Lidsjöberg och Bågede. Nu befann vi oss i Ströms vattudal. Färden gick söderut förbi Svaningen till Hillsand. Här bodde finnar från 1669, men de första

tjugo åren levde många olika personer här. Först kom Per Larsson och Johan Olofsson. I Hillsand fann den kände finnskogsforskaren Richard Gothe sin hustru.

Även Renålandet ligger vackert intill sjön.

Middagen intas i Renålandets bystuga.

Komna till Renålandets bystuga blev det dags för middag. Vi serverades den lokala rätten Kams med stekt fläsk, getmese, lingonsylt, mjölk, lingondricka och vatten. Efter den trevliga måltiden klev vi på bussen igen, som tog oss in till Strömsund.

Lördagen 19 augusti

Efter frukost belyste Tord Eriksson Ångermanlandsdelen av Strömsunds kommun. I nordvästra Ångermanland finns byarna Rudsjö, Hoting, Rörström och Tåsjö. Tord inleder med en allmän presentation av Ångermanland, där 25 av 37 socknar fick finska bosättningar. För Rudsjö upprättar drottning Christina skydds brev i december 1636. År 1639 besöker lantmätare Olof Tresk Rudsjö för att rita av bosättningen. Byn präglas av bråk och osämja ända från 1638, då Zachris Persson och grannen Pål Jonsson förtalar varandra.

Hoting är ödeby på 1500-talet, men 1631 nämns Olof Mattson i mantalslängd. Han väljs sedan till nämndeman 1648. Olof tar upp ödehemman i Mullsjö i Nordmaling 1649 medan sonen Måns Olofson tar över i Hoting. Rörström är också ödeby på 1500-talet. Här slår sig Olof Olofson ned 1631. Lars Nilsson får 1635 tillstånd att ta upp Rörström, men han flyttar till Tåsjo. Per Larsson tar då över Rörström. År 1641 är "Tåsjöfinnar" Lars Nilsson, Erik Nilsson och Erik Eriksson noterade i en kvarntullslängd.

Vilken hänförande utsikt man har från Tåsjöberget!

Även lördagen bjöd på en rejäl bussrundtur med Mats Göransson som ciceron. Vi skulle besöka Tåsjo finnmark och första stopp blev Lövvik vid Tåsjön. Jag uppskattade verkligen att alla finnbosättningar låg så högt intill sjöar med vid utsikt över den omgivande neijden. Vem som bosatt sig här först är något oklart. Kanske var det en finne Joen Erikson Kervel (Kervelainen) som flyttat hit från Ringvattnet. År 1712 flyttar han sedan över till Åsele lappmarksområde, där han upptager Svanavattnets by. På andra sidan Tåsjön ligger Västertåsjo. Här slår sig Göran Andersson ned 1670 på kronans allmänning. Bussen letade sig sedan upp på Tåsjöberget, varifrån man har en vidunderlig utsikt. Den här utsikten minns jag från mitt första besök på platsen, då jag bilade runt med mamma och min bror i södra Norrland. År 1972 bodde vi då på Kyrktåsjo vandrarhem, som märkligt nog alltså är ortens vandrarhem.

I närheten finns idag ett stort träkors. Här byggdes ett kapell 1762 och var färdigt 1773. Från början fanns en klockstapel, men ett torn byggdes sedan på kapellet. Det revs 1881 då man hade tagit i bruk den nya kyrkan.

Mats Göransson talar till oss vid platsen för Tåsjö forna kapell.

I Rörström bjuder så hembygdsföreningen på jämtländska stutar, dvs mjuka tunnbröd med god fyllning. Vi besöker platsen för den första finnbosättningen. Den 25 mil långa färden avslutas med ett stopp i Rudsjö, lika fagert beläget som de andra platserna. Mycket nöjda och belåtna och försedda med en stor portion intryck efter två innehållsrika dagar med buss genom Flåsjöbygden, Ströms vattudal och längs Tåsjön återvände vi så till Strömsund.

Även i Rörström skiner solen från en klarblå himmel.

Ingrid och Carina sjunger för oss i Ströms hembygdsgård.

Dagen avslutades på hembygdsgården, där vi serverades middag och fick lyssna till Ingrid och Carina. De framförde folkliga visor på vardagsvis, bland annat trallar efter GammelOlZakrisa från Ringvattnet.

Söndagen 20 augusti

Programmet för söndagen inleddes av Mats Göransson, som berättade om Fornskriftsällskapets med fleras arbeten att skriva av och digitalisera olika källor som behandlar Jämtland. På så vis blir de ju lättare tillgängliga för en bred allmänhet. Det finns ett eget diplomatarium för Jämtland och Härjedalen. Det innehåller medeltida brev från 1257–1530. Fornskriftsällskapet har lagt in Jämtländska räkenskaper 1564–1571 och även äldre avskrifter av avradslängderna 1649 och 1666 på sin hemsida. Här finns även annat intressant material att hämta för den som är hågad. Mats tipsade om en bok som skulle ges ut kommande vecka. Boken skulle omfatta gårdar och byar med de så kallade böxellängderna från den tid när de som bebodde kronans gårdar fick betala avgift. Det finns mycket att ta del av för den med lite intresse!

Efter lite rast blev det Tord Erikssons tur att presentera ett intressant material. Hans avsikt var från början att lyfta fram tre präster med anknytning till området som har visat intresse för skogsfinnarna; Jonas Nensén, Erik Modin och Richard Gothe. Men Tord ändrade sig senare och lade tonvikten enbart på Jonas Nenséns uppteckningar med de spår av skogsfinnarna i form av finsktalande, finska släktnamn och rågsvedjande som de innehåller.

Jonas Nensén levde mellan 1791 och 1881. Nensén arbetade i Linnés anda med att samla in och dokumentera allt han kom i kontakt med, men han hade inte Linnés naturvetenskapliga kompetens och systematik. I Tåsjö upptecknade Nensén de finska släktnamnen Häkkinen, Roikoinen och Kervinen, om än i förvanskad form. Han skrev även ned detaljerade redogörelser om rågsvedjande, som överensstämmer med klassiska beskrivningar av skogsfinskt svedjebbruk.

Efter Nenséns död auktionerades hans papper bort för att återanvändas eller eldas upp. En del hamnade i handelsboden i Dorotea och blev strutar som man sålde karameller i. Där återupptäcktes de av Erik Modin, som insåg deras värde och började leta upp och samla in så mycket han kunde. Han lyckades rädda 1600 sidor som nu finns på Carolina Rediviva i Uppsala. Materialet har digitaliserats och transkriberats på Umeå universitet och gjorts sökbart på nätet, janensen.ub.umu.se

Föredraget avlöstes av FINNSAMs medlemsmöte, lunch och så var det slut. Ett stort tack riktas till konferensgruppen: Tord Eriksson, Mats Göransson, Maud Wedin och Maths Östberg. Under hela konferensen deltog sammanlagt 65 personer från skilda håll. Kenneth Norrgrann och jag tog efter att konferensen var avslutad en rundvandring på Ströms hembygdsgård innan vi så småningom anträdde den långa resan hem igen. Men det är en annan historia.

Stort tack till våra bidragsgivare

och sponsor

Kommande finnskogsevenemang

Invigning av Norsk Skogfinsk Museums nya lokal i Svullrya

Helgen 25. og 26. oktober (10 – 17) åpner endelig Norsk skogfinsk museum dørene for publikum! Programmet er under arbeid, men vi kan allerede nå love god underholdning, god servering og god stemning!

Fredag 24. oktober foretar dronning Sonja den offisielle åpningen av Norsk skogfinsk museum i et lukket arrangement. Den påfølgende helgen holder vi åpent hus for alle som vil komme og se nærmere på det nye, flotte bygget som har reist seg på Svullrya. Vil vil presentere to utstillinger; en fast utstilling om skogfinsk historie og en midlertidig utstilling som viser avdelingene og besøksstedene i NSM. Det blir små konserter, andre kunstneriske innslag, kaffe og kake og stor stemning.

Åpen kafé og museumsbutikk.

Julmarknad på Ersk-Matsgården i Hassela

Julmarknaden på Ersk-Matsgården i Hassela är en resa tillbaka i tiden med utställare iklädda för år 1850 till 1900 tidstypiska kläder.

På julmarknaden på Ersk-Mats saluför man produkter inom trä, textil och smide tillverkade på traditionellt vis. Som besökare hittar du även egenproducerade matprodukter så som lingonsylt, glögg och andra godsaker som hör julen till.

Välkommen lördagen den 25 oktober kl. 11-15!

FINNSAMs årsmötesprotokoll 2025

Protokoll från FINNSAMs årsmöte 2025

FINNSAM-Finnbygder i samverkan

Datum: Söndagen den 25 maj 2025

Plats: Karlskoga Folkhögskola

Antal närvarande medlemmar: 27

1. **Mötets öppnande**

FINNSAMs ordförande Maud Wedin, Falun hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppnat.

2. **Val av mötesordförande**

Till ordförande för årsmötet valdes Seppo Remes, Hallstahammar.

3. **Val av mötessekreterare**

Till sekreterare för årsmötet valdes Tor Eriksson, Örebro.

4. **Val av två protokolljusterare tillika rösträknare**

Till protokolljusterare tillika rösträknare valdes Jim Hellquist, Granbergssdal och Jan-Erik Björk, Källby.

5. **Fastställande av dagordning**

Dagordningen fastställdes utan kommentarer.

6. **Fastställande av röstlängd**

Röstlängden fastställdes genom att FINNSAMs medlemmar antecknade sig på en närvarolista. Totalt var 27 medlemmar närvarande på årsmötet.

7. **Godkännande av kallelse**

Tyvärr vilar föreningens medlemsblad FINNSAM-Information sedan ett år tillbaka i tiden. Därför har kallelsen enbart gått ut med inbjudan till konferensen. Förfarandet godkändes.

8. **Föredragning av årsredovisning (Ekonomisk berättelse och verksamhetsberättelse)**

Mötessekreterare Tor Eriksson läste rubrikerna i verksamhetsberättelsen och gick eftersom kassören inte var närvarande, kort igenom ekonomiska

berättelsen. En undring framfördes angående medlemsläget som det beskrivs i årsredovisningen. Enligt redovisningen har endast 8 medlemmar betalt medlemsavgiften i Norge vid årsskiftet 2024/2025. Birger menade att den låga siffran kan ha med omläggningen av norska kontot som gjordes under året att göra.

9. Revisorernas berättelse

Mötesordförande Seppo Remes läste revisionsberättelsen, då ingen revisor fanns på plats.

10. Fastställande av revisionsberättelse

Revisionsberättelsen fastställdes av årsmötet.

11. Fastställande av årsredovisning

Årsmötet fastställde årsredovisningen för år 2024.

12. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen

Årsmötet beviljade styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret och räkenskapsåret 2024.

13. Fastställande av verksamhetsplan för nästa verksamhetsår

Mötessekreterare läste upp verksamhetsplanen som godkändes av årsmötet.

14. Presentation av och beslut om budget för nästa räkenskapsår

Budgeten presenterades för årsmötet som godkände den för nästa räkenskapsår.

15. Fastställande av medlemsavgift för år 2026

Årsmötet fastställde styrelsens förslag om oförändrad medlemsavgift för år 2026. Således kvarstår medlemsavgiften 100 kronor per år för privatpersoner och 300 kronor per år för institutioner/föreningar.

16. Behandling av motioner och propositioner

Inga motioner eller propositioner förelåg.

Val av styrelse:

17. Val av kassör för en tid av två år

Till kassör för en tid av två år valdes Anette Norberg, Västra Vargträsk (omval).

18. Val av fyra övriga ledamöter med personliga suppleanter för en tid av två år

Till övriga ledamöter med personliga suppleanter för en tid av två år valdes enligt valberedningens förslag för respektive region:

Mellannorrland – ordinarie: Maud Wedin, Falun (omval), *suppleant:* Linda Blied, Åby (omval)

Bergslagen – ordinarie: Tor Eriksson, Örebro (omval), *suppleant:* Kenneth Norrgrann, Västerås (omval)

Värmland – ordinarie: Anna Øiumshaugen Forsberg, Torsby och Niclas Persson Tenhuinen, Torsby (båda nyval), *suppleant:* Camilla Mellgren Tikka, Karlstad (nyval)

Norge, norra Finnskogen – ordinarie: Asgeir Lindberget, Braskereidfoss (omval), *suppleant:* Kirsten Tannåneset, Haslemoen (omval)

19. Val av två revisorer med en suppleant för en tid av två år

Tyvärr fanns vid årsmötet bara en kandidat för någon av de här posterna. Till ordinarie revisor valdes Eva B Henriksson, Stockholm (nyval).

20. Val av en ledamot på tre år för valberedningen

Eftersom valberedningen står tom efter att Anna Øiumshaugen Forsberg och Niclas Persson Tenhuinen övergår till styrelsen behövs tre nya ledamöter i valberedningen. Ingen ville under årsmötet direkt ta en plats i valberedningen. Årsmötet beslutade att bordlägga frågan till höstmötet 7 september i Hudiksvall.

21. Ändring av stadgarna

Hindret från att den här gången fastställa ändringarna som godkändes vid årsmötet 2024 i Furudals bruk är ett tillägg angående det norska kontot. Det gällde tecknandet av firma på det norska kontot. Årsmötet beslutade att ge styrelsen i uppdrag att formulera en exakt lydelse, vilken kan läggas fram för höstmötet i Hudiksvall. Sedan kan de reviderade stadgarna fastställas.

22. Information kring FINNSAM-Info

För ett drygt år sedan gick ju FINNSAM-Information till vila, men nu har Linda Blied erbjudit sig att försöka sammanställa en enklare variant av medlemsbladet.

23. Släktforskardagarna i Västerås 2025

FINNSAM har fått bidrag till att medverka med en monter på årets mässa, som är den 23-24 augusti i Västerås. Nu söker vi personer med närhet till Västerås, som kan ställa upp och bemanna montern. Anmälan kan göras till Kenneth Norrgrann. Mötesordförande anmälde sig direkt.

24. Kommande konferenser

Maud informerade om höstens konferens, som äger rum i Hudiksvall 5-7 september, då vi håller till med föredrag och boende på stadens stadshotell. Område för belysning är Enånger, Nianfors och Forsa finnmarker i Hudiksvalls kommun. Här har vi aldrig varit förut, så det blir spännande med ett nytt område. Föredrag på fredag och bussfärd på lördagen är upplägget.

25. Rapporter

Inga rapporter förelåg.

26. Övriga frågor

Inga övriga frågor förelåg.

27. Mötets avslutande

Mötesordförande Seppo Remes tackade mötesdeltagarna för visat intresse och förklarade årsmötet avslutat.

Karlskoga Folkhögskola 25 maj 2025

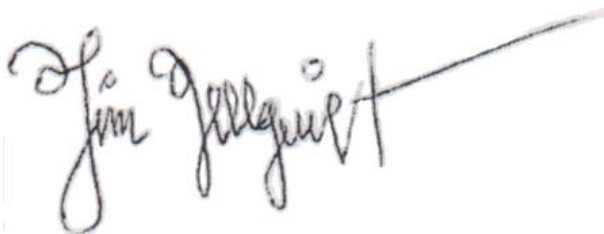

Tor Eriksson

Sekreterare

Jim Hellquist

Justeringsperson

Seppo Remes

Ordförande

Jan-Erik Björk

Justeringsperson

Boktips!

I Orsa uppstod i mitten av 1800-talet ett litet kraftfält av samlad energi, under en brytningstid när Ovansiljan utvecklades från yttersta fattigdom mot ett modernt samhälle. Tre riksdagsmän drev reformfrågor för att förbättra böndernas villkor, en rörelse som också omfattades av andra riksdagsmän i Dalarna,

De utgick från principer om individens värde, om demokrati och likställighet, och de använde Dalarna som trop för den självständige bonden. De protesterade mot det betungande knekthållet och krävde att den orättvisa beskattningen av jord skulle upphöra, och de bekämpade brukens och skogsbolagens makt. De arbetade för en demokratisk representation i riksdagen och i kommunen. De ivrade för en allmän folkskola och för utbyggnaden av kanaler och järnvägar.

Det handlar om Olof Ulric Arborelius, kulturintresserad präst i Orsa, uppvuxen i en idyllisk prästgård i Älvdalen, och om Didric Wesström, storbonde och prästson i Orsa, född i Stora Tuna, som blev en ledarfigur i 1840-talets reformriksdagar. Till deras umgänge hörde författaren Otto Sebastian von Unge (från Västmanland) som skrev reseberättelser från Dalarna präglade av romantik och socialt patos. I generationen därefter framträdde skogshandlaren Carl Johansson, riksdagsman i andra kammaren. Han kom från byn Rosentorp i Orsa finnmark och stod för traditionell skogsfinnsk disciplin med inslag av radikal liberalism.

Studien kastar nytt ljus över bondeliberalismen i Dalarna och den skildrar också den sociala mobiliteten bland präster, bönder och skogsfinnar.

Kerstin Eksell är författare och professor emerita i semitisk filologi. Hon har familjanknytning till Ovansiljan.

Blänkare! Gävle vintern 2026

**En blänkare om FINNSAMs vinterkonferens i
Gävle fredagen 13 – söndagen 15 februari 2026**

Tema: Migration del 2 - Fördjupning

Vinterkonferensen 2026 äger rum i Gävle, där vi förlade vår arkivkonferens 2001. Förra årets konferens i Karlstad fortsätter på temat migration även här, då staden var en viktig hamn för skogsfinnarna att stiga i land och förflytta sig inåt landet. Det blir en fördjupning i ämnet migration, som nu kallas interregional migration, då det var fråga om folkomflyttning inom landet. Andra frågor som ställs är bland annat vilka motiv som fanns och hur flyttningen skedde över avstånd och generationer.

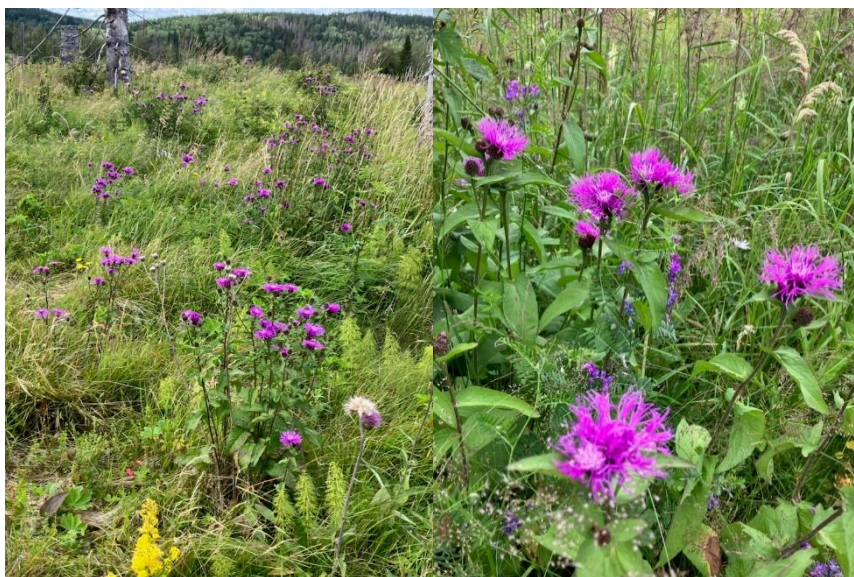
Det blir även en hel del andra inslag, som till exempel skogsfinska ortnamn i Gästrikland och Johan Henrik Schaefers verksamhet i länet. Vi får även en visning på Gävle slott och vi får bekanta oss med några utställningar på Läns museet Gävleborg. För dem som vill gör vi även ett besök på Järnvägmuseet i Gävle.

Skogsfinska Riksorganisationen är medarrangör till konferensen medan Läns museet Gävleborg och Järnvägmuseet är samarbetsparter till FINNSAM.

Vi bor på Clarion Hotel Winn till ganska förmånliga priser. Hotellet ligger centralt med adressen Norra Slottsgatan 9. Här finns 20 parkeringsplatser att hyra.

Håll utkik efter inbjudan på www.finnsam.org samt på FINNSAM:s facebook-sida!

Blänkare! Norrbärke våren 2026

Finnklinten växer i Sporrberg på Norrbärke finnmark. Bilderna är tagna av Monika Utter, ordförande i Västerbergslagens Naturskyddsförening.

En blänkare om FINNSAMs vårkonferens på Norrbärke finnmark

fredagen 29 – söndagen 31 maj 2026!

År 2026 hålls FINNSAMs vårkonferens på Norrbärke finnmark i Smedjebackens kommun. Föreläggningen sker på Barken Lodge, som ligger vackert vid stranden av sjön Barken. I Sporrberg på Norrbärke finnmark växer finnklinten. Än dröjer det några veckor innan den sällsynta växten som anses ha kommit hit med skogsfinnarna står i blom. Men vi besöker redan nu platsen tillsammans med vår samarbetspart Västerbergslagens Naturskyddsförening. De berättar om hur det kommer sig att den ovanliga lila blomman återkommer år efter år vid Sporrberg.

Det här är tredje gången som FINNSAM förlägger en konferens till Smedjebackens kommun. Såväl vid vårkonferensen 2002 som vid vinterkonferensen 2006 var Christina Norlander värd för konferensen. Hon gjorde även ett par skrifter om bygden. Nu finns tyvärr inte hon med oss längre, men hon blickar säkert ner på oss från sin himmel. Ett annat inslag för den här konferensen är starka kvinnor på finnmarken, där vi lyfter fram såväl Spann-Karin, alias Karin Abrahamsdotter som Anna-Stina Knas, Dan Anderssons farmor. I båda fallen medverkar ättlingar till dem.

Ett tredje inslag är skogsfinska karaktärsbyggnader, där ”Smedjebackens kommun har 6 rior och 3 bastur, varav 1 med rieugn samt de kanske mest välhållna exemplaren av ria respektive torkbastu på ursprunglig plats”. Allt enligt Maths Östbergs Byggnadsinventering.